

Handläggare: Margareta Lövne
Telefon: 508 33 746

Till
Utbildningsnämnden 2008-08-21

Kvalitetsredovisning för de pedagogiska verksamheterna i Stockholms stad 2007

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår utbildningsnämnden besluta följande

Stadens samlade kvalitetsredovisning för de pedagogiska verksamheterna avseende år 2007 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige för fastställande.

Thomas Persson
Direktör

Göran Isberg
Avdelningschef

Bakgrund

Sveriges kommuner ska årligen upprätta en kvalitetsredovisning för de pedagogiska verksamheterna. Utbildningsförvaltningen har kommunfullmäktiges uppdrag att upprätta stadens samlade kvalitetsredovisning.

Kvalitetsredovisningen bygger på utbildningsnämndens och samtliga stadsdelsnämnders kvalitetsredovisningar, inspektörsrapporter, Skolverkets inspektion, brukarundersökningar och genomförda dialoger med verksamheterna.

Kvalitetsredovisningens sammanfattning

I stadens övergripande kvalitetsredovisning för 2007 konstateras att staden gjort många framsteg under de senaste fem åren för att strukturera upp *kvalitetsarbetet*

inom alla pedagogiska verksamheter. Förvaltningarna har kunnat sätta fingret på de mest frekventa bristerna och önskan om handledning, utbildning, draghjälp etc.

I kvalitetsredovisningarna efterlyser förvaltningarna kompetensutveckling för att kunna systematisera sitt kvalitetsarbete. Utbildningsnämnden har tagit fasta på detta i sin nyupprättade *utvecklingsplan*. Där har resurser bland annat avsatts till ett projekt för utbildning i lokalt kvalitetsarbete.

I samarbete mellan stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen har en modell utarbetats för hur kvalitetsarbetet kan samordnas med övrigt planerings- och uppföljningsarbete i staden.

Nämndernas kvalitetsredovisningar för läsåret 2006/2007 håller en högre kvalitet än föregående år men fortfarande består de mindre av analys och bedömning och mer av berättande. Det är uppenbart att ett arbete kvarstår att utveckla kvalitetsredovisningarna till ett utvecklingsinstrument.

Vid Skolverkets inspektion 2006/2007 slogs det fast att de flesta pedagogiska enheter inte lyckats upprätta *likabehandlingsplaner* i lagens anda. Enheterna tog till sig kritiken och utnyttjade situationen till att skapa fruktbara och stimulerande diskussioner framför allt i personalgrupperna. Egentligen upplevdes likabehandling inte som något nytt. Det kunde länkas till värdegrundsarbetet och läroplanerna. Det svåra var till en början att upprätta planen. När de nu finns gäller det att hålla diskussionerna vid liv, revidera planerna och göra föräldrar, elever och studerande delaktiga, vilket är en svår uppgift.

Den *kunskapsutveckling* som kan mätas i betyg och nationella prov är i stort sett oförändrad i alla skolformer. Andelen som når betyg i alla ämnen har minskat något i grundskolan. I gymnasieskolan har betygen överlag stigit under åren och ligger genomsnittligt högre än riket. Däremot är andelen som klarar av sina studier på fyra år lägre än riket i snitt. De yrkesförberedande programmen passerade budgetmålet "80 procent ska få slutbetyg" och nådde upp till 82 procent. Inom vuxenutbildningen vände den mångåriga trenden med ständigt sjunkande andel godkända framför allt på grundläggande komvux något uppåt. Men andelen icke godkända är fortfarande alltför hög.

Många grundskolor bedömer att projektet likvärdig bedömning och betyg gett resultat och att lärarna blivit mer professionella att sätta betyg. Något anmärkningsvärt delas inte den uppfattningen av jämförelsestudien mellan elevernas meritvärde i årskurs 9 och deras slutbetyg i gymnasiet tre år senare.

Årets undersökning visar inte någon tendens till utveckling mot ökad bedömaröverensstämmelse.

För andra året i rad genomförde staden tillsammans med storstäderna Göteborg och Malmö en studie på temat *ledarskapets betydelse för elevernas måloppfyllelse*. Studien fokuserade på framgångsfaktorer. Ett antal intressanta variabler kom fram som städerna avser att gå vidare med under kommande år.

Förvaltningens förslag

Under perioden beslutade utvecklingsområden i respektive utbildnings- och stadsdelsnämnderna

Från och med 2007 upprättas en kvalitetsredovisning per skolform. Det innebär att stadens kvalitetsredovisning grundar sig på fyra kvalitetsredovisningar; en för vardera förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning. De tre senare behandlades och godkändes av utbildningsnämnden 2007-11-29. Föreslagna utvecklingsområden har senare hanterats i förvaltningens verksamhetsplan och utvecklingsplan. Den senare kommer årligen att revideras i samband med verksamhetsplaneringen.

För 2007 finns en sammanhållen kvalitetsredovisning för stadens *grundskoleverksamhet*. Under hela läsåret som redovisningen behandlar var dock grundskolorna organiserade under stadsdelsnämnderna, vilket gör redovisningen komplicerad. Några tydliga trender i betygsresultaten går inte att se.

Som utvecklingsområden anger utbildningsförvaltningen att förbättra elevernas skolresultat och att öka andelen som får betyg i alla ämnen. Vidare satsas på fortsatt arbete inom informations- och kommunikationsteknik, likvärdig bedömning och betygssättning, läsutveckling, matematik, naturvetenskap och teknik för alla (NTA). Elevernas psykosociala arbetsmiljö bör förbättras liksom att utveckla enheternas kvalitetsarbete. Därutöver bör skolans ledning få ökat stöd i sitt analysarbete.

Av *gymnasieskolans* kvalitetsredovisning framgår att spännvidden är stor i resultaten mellan skolorna, men betygen stiger överlag över åren och är högre än rikssnittet.

Som utvecklingsområden föreslår utbildningsförvaltningen ett fortsatt utvecklingsarbete inom matematik, språkutveckling och läsförståelse. En ökad samverkan mellan skolor bör ske kring likvärdighet och bedömning, ämnesdidaktik, utvecklingssamtal och mentorskap. Elevers inflytande och delaktighet i skolans inre arbete och det egna lärandet bör ske liksom att fortsätta implementera plattformen Fronter för att uppnå ökad individualisering, bättre resultatåterkoppling, elevutvärderingar, frånvarokontroll och föräldrasamverkan. Slutligen föreslås liksom inom grundskolan stöd i kvalitetsarbete och analys av måloppfyllelse för skolornas ledning och förvaltningspersonal.

Inom *vuxenutbildningen* vände trenden med allt fler icke godkända studerande svagt uppåt. Men fortfarande är andelen alldeles för stor. Ett kvarstående problem är den stora frånvaron, som i sin tur med stor sannolikhet påverkar betygsresultaten.

De utvecklingsområden utbildningsnämnden ser för *vuxenutbildningen* är att genomföra seminarier i såväl likabehandling som kvalitetsarbete med betoning på mål, arbetssätt och analys. Förvaltningen ska vidare verka för att anordnare med kursutbud inom sfi på c-nivå och grundläggande komvux ska erbjuda introduktionskurser om det svenska samhället.

Kvalitetsredovisningen för *förskolan* är inte behandlad som en helhet av någon nämnd. Den har sammanställts av utbildningsförvaltningen och den grundar sig på de 14 kvalitetsredovisningar respektive stadsdelsnämnd har godkänt under perioden november 2007 till februari 2008.

Stadens *förskoleverksamheter* konstateras ha en hög och jämn kvalitet. Verksamheterna präglas av en fortsatt hög ambitionsnivå och ett stort intresse av att utveckla verksamheten. Som ett övergripande utvecklingsområde framhåller de flesta stadsdelsnämnder arbetet med kvalitetsredovisningarnas struktur, innehåll och syfte och speciellt nämns att utveckla förmågan att formulera mål och göra analyser. Andra utvecklingsområden är barns språkutveckling, matematik, modersmål, mångfald, pedagogisk dokumentation, föräldrars medverkan och arbete med likabehandlingsplanerna.

Kunskapstillväxt var samlingsbegreppet för 2006 års utvecklingsområde och var tänkt att spänna över perioden 2007 – 2010 eftersom ett år är för kort tid för att kunna avläsa resultat på ett övergripande plan. Utbildningsförvaltningen fick av utbildningsnämnden i uppdrag att samordna, leda och genomföra utvecklingsområden och insatser enligt förvaltningens förslag.

Förslag till fortsatta utvecklingsområden för staden 2009-2010

1. Som en röd tråd genom 2006 års kvalitetsredovisningar gick att det tas fram en otrolig mängd underlag, men de leder mindre ofta till analys och bedömning av resultaten. Ett resultat av den insikten är att utbildningsnämnden fr.o.m. 2008 avsatt resurser för ett projekt i *lokalt kvalitetsarbete* riktat till samtliga skolformer och bygger på de erfarenheter och önskemål de olika skolformerna och förvaltningarna presenterat. Projektet är planerat att löpa under minst två år.
2. Utbildningsförvaltningen fortsätter arbetet med *bedömaröverensstämmelse* i bedömning/betygssättning. Förvaltningen fortsätter även att använda den

jämförelsestudie mellan grundskole- och gymnasiebetyg som årligen tas fram.

3. I dialogerna med företrädare för förskoleverksamheterna har framkommit viss oro för *övergångarna* mellan förskola – grundskola. Det påbörjade samarbetet mellan stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen kring överlämnande- och samverkansfrågor mellan skolan och förskolan fortsätter att utvecklas så att erfarenheter och goda exempel kan tas tillvara.
4. Riktade insatser för att höja kompetensen av personal inom förskola och skolbarnsomsorg bör fortsätta.
5. I enlighet med 2006 års kvalitetsredovisning genomförs fr.o.m. 2008 olika *utvecklings- och kompetensinsatser* i läs- och språkutveckling, andraspråkutveckling, matematik, naturorienterade ämnen och IT inom utbildningsförvaltningens verksamheter.
6. Mot bakgrund av att språkutveckling är ett område som är gemensamt med förskolan kan en samordning övervägas. *Flerspråkighet* är ett annat område som berör alla stadens pedagogiska verksamheter.
7. *Pedagogisk dokumentation* är ett centralt utvecklingsområde främst för förskolan och skulle kunna samordnas över staden, t ex inom ramen för den stadsövergripande samverkansgruppen för pedagogiska verksamheter.

Bilagor:

1. Kvalitetsredovisning 2007
2. Sifferbilaga